

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองโป่งราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองโป่งราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัญหา การบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านหนองโป่งราษฎร์บำรุง มี 3 ด้าน 1. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ มีปัญหาขาดการส่งเสริมด้านการคิดวิเคราะห์ การสร้างแหล่งเรียนรู้ ความรู้ที่หลากหลาย และการสนับสนุนจากชุมชน 2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ขาดการสนับสนุนด้านการพัฒนาหลักสูตร ขาดการส่งเสริมความรู้แก่ครู และขาดเครื่องมือในการประเมินที่มีคุณภาพ 3. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาขาดการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ขาดการติดตามประเมินผลการประกันคุณภาพ และขาดดำเนินงานที่ต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน

2. ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านหนองโป่งราษฎร์บำรุง

2.1 การวางแผนงานด้านวิชาการ ประกอบด้วยกลยุทธ์ 5 ประการคือ

2.1.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้รู้จักกิจกรรมเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียนโดยให้ความรู้ควบคู่กับการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมงานวิชาการ

2.1.2 ส่งเสริมให้ความรู้ที่หลากหลายจากวิทยากรท้องถิ่นและทำเป็นโครงการต่อเนื่อง

2.1.3 ปรับปรุงการเรียนรู้ในการคิดวิเคราะห์การค้นคว้าด้วยตนเองและมีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้

2.1.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนมีแหล่งค้นคว้าการสอนที่หลากหลายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.1.5 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรประสานกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรื่องส่งเสริมงานวิชาการของครู

2.2 .หลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วยกลยุทธ์ 5 ประการคือ

- 2.2.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้การนำไปใช้ของหลักสูตรให้มากขึ้นและพัฒนาผลงานการเรียนการสอน
  - 2.2.2 ปรับปรุงการจัดทำแบบประเมินหลักสูตรตามความต้องการของครูและผู้ปกครองเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ
  - 2.2.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูหาความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร
  - 2.2.4 ส่งเสริมให้วิทยากรที่มีความรู้มาสอน และสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา
  - 2.2.5 ส่งเสริมให้มีความชัดเจนของหลักสูตรให้มีมาตรฐานเดียวกัน
- ## 2.3 .การพัฒนากระบวนประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาประกอบด้วยกลยุทธ์ 4 ประการคือ
- 2.3.1 ปรับปรุงระบบการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพให้เป็นปัจจุบันและจัดหาเอกสารให้เพียงพอกับความต้องการ
  - 2.3.2 ประสานความร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้สร้างเครื่องมือการวัดผลประเมินผลให้เป็นในแนวเดียวกัน
  - 2.3.3 ส่งเสริมให้มีการสร้างรูปแบบการวัดผลประเมินผลให้เป็นรูปธรรมและมีการติดตามประเมินผลการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
  - 2.3.4 เร่งรัดตรวจสอบแนวทางการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพวิเคราะห์อย่างจริงจังโดยทุกคนมีส่วนร่วม

อภิปรายผล

การศึกษายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองโป่งราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผู้วิจัยพบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองโป่งราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า
  - 1.1 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ มีปัญหาขาดการส่งเสริมด้านการคิดวิเคราะห์ การสร้างแหล่งเรียนรู้ ความรู้ที่หลากหลาย และการสนับสนุนจากชุมชน ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจากโรงเรียนขาดการสนับสนุนด้านปัจจัยต่าง ๆ เช่น งบประมาณ ขาดการสนับสนุนจากชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับการวิจัย สุदारัตน์ มหาโชติ วาณิชย์ (2548: 69) ได้วิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและภาคตะวันออกที่เปิดสอนโครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวางแผนงานวิชาการ ควรจัดให้ ผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันในเรื่องหลักสูตร แผนงานวิชาการควรมีความ

ชัดเจนและสุนารี งามชื่น (2547: 154) ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีงบประมาณการดำเนินงานวิชาการจำกัด บุคลากรไม่เพียงพอในบางสาขาวิชา และครูมีภาระงานมาก ทำให้การดำเนินงานวิชาการไม่คล่องตัว

1.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ขาดการสนับสนุนด้านการพัฒนาหลักสูตร ขาดการส่งเสริมความรู้แก่ครู และขาดเครื่องมือในการประเมินที่มีคุณภาพ ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจากโรงเรียนขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ขาดการส่งเสริมความรู้เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ขาดวิทยากรให้ความรู้ในนอกจากนี้ ครูมีภาระงานมาก บางครั้งครูต้องทำหน้าที่สอนหลายชั้น และทดแทนครูที่มีจำนวนไม่เพียงพอ ทำให้ไม่มีเวลาได้พัฒนาตนเองเพื่อพัฒนางานด้านหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเดชะ ธีระตระกูล (2548: 189) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารหลักสูตร ผู้บริหารและครูผู้สอน ยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ไม่เพียงพอ การจัดทำหลักสูตรโรงเรียน ใช้วิธีการประยุกต์และพัฒนาจากโรงเรียนอื่น ด้านการจัดทำแผนการเรียนการสอน ครูยังมีไม่เพียงพอต่อชั้นเรียนและยังมีภาระงานอื่นอีกหลายด้านการแนะนำการดำเนินการสอดคล้องกับการศึกษาของ

1.3 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาขาดการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ขาดการติดตามประเมินผลการประกันคุณภาพและขาดดำเนินงานที่ต่อเนื่องเป็นปัจจุบันผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจากโรงเรียนมีภาระงานมาก แต่มีจำนวนบุคลากรน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพซึ่งถือเป็นงานที่ต้องอาศัยบุคลากรและความร่วมมือที่หลากหลาย นอกจากนี้โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนบุคลากรน้อยไม่เพียงพอต่อการบริหารงานที่หลากหลาย ครู 1 คนต้องรับภาระงานหลายอย่างทำให้ขาดความต่อเนื่องในดำเนินงานด้านใดด้านหนึ่งอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะในด้านการประเมินต่าง ๆ ครูไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ระบบการประกันคุณภาพจึงไม่มีความต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับสุตารัตน์ มหาโชติวาทินชัย (2548: 69) ได้วิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครและภาคตะวันออกเฉียงใต้ เปิดสอนโครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การวัดผลประเมินผล ควรมีการประชุมชี้แจงตามความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง และจัดทำเอกสารเผยแพร่ การวัดประเมินผลจากสภาพจริง ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

2. แนวทางพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองโป่งราชบุรุษบำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ประกอบด้วย

2.1 ยุทธศาสตร์การวางแผนงานด้านวิชาการ มีแนวทางคือ ส่งเสริมสนับสนุนให้รู้จักกิจกรรมเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียนโดยให้ความรู้ควบคู่กับการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมงานวิชาการ ที่หลากหลายจากท้องถิ่น สนับสนุนการเรียนรู้โดยใช้การคิดวิเคราะห์ สร้างแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และประสานความร่วมมือจากชุมชนในการระดมทรัพยากรเพื่องานวิชาการ ซึ่งการ

ดำเนินการดังกล่าวจะเป็นการสนับสนุนให้มีการบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้ที่เข้าร่วมรับทราบ และร่วมมือในการวางแผนงานและช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุนารี งามชื่น (2547 : 154) ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวางแผนงานวิชาการโรงเรียนได้จัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติงานวิชาการ ในการจัดทำแผนงานวิชาการโรงเรียน กำหนดกรอบนโยบายและมอบให้กลุ่มสาระการเรียนรู้และฝ่ายงานประชุมเขียนแผนร่วมกันแล้วนำเสนอฝ่ายบริหารเพื่อพิจารณา โดยมีฝ่ายวิชาการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลจากการสรุปผลงานในรอบเดือน

2.2 ยุทธศาสตร์หลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทาง คือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้ การนำไปใช้ของหลักสูตร ปรับปรุงการจัดทำแบบประเมินหลักสูตรความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมนำวิทยากรมาให้ความรู้ ส่งเสริมให้มีความชัดเจนของหลักสูตรให้มีมาตรฐานเดียวกันซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานบริหารหลักสูตรเกิดประสิทธิภาพ ครูในแต่ละสถานศึกษาใช้หลักสูตรเดียวกัน มีมาตรฐานเดียวกันซึ่งจะส่งผลในการประเมินผลและร่วมกันพัฒนาหลักสูตรเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไปสอดคล้องกับการศึกษาของสวัสดี สุวรรณศรี (2556 : 501) ผลการวิจัย พบว่า ควรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรมาใช้ร่วมกันที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในบริบทที่ต่างกันได้ สุนารี งามชื่น (2547 : 154) ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และเนื้อหาวิชาศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตร ก่อนจัดทำแผนการสอน วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดจุดประสงค์ให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริง กำหนดกิจกรรม สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และคัมภีร์ สุตแท้ (2553 : 181-184) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัย พบว่าโรงเรียนควรจัดหาแผนการจัดการเรียนสำเร็จรูป ที่มีคุณภาพที่ดี

2.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีแนวทาง คือ ปรับปรุงระบบการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพให้เป็นปัจจุบันประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในการสร้างเครื่องมือการวัดผลประเมินผลให้เป็นในแนวเดียวกัน และสร้างรูปแบบการวัดผลประเมินผลให้เป็นรูปธรรมและมีการติดตามประเมินผลการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการศึกษาของคัมภีร์ สุตแท้ (2553 : 181-184) ผลการวิจัยพบว่า ครูควรนำกระบวนการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กไปประยุกต์ใช้ทั้งระบบ ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือ และประเมินผลให้ได้มาตรฐานและสุนารี งามชื่น (2547 : 154) ผลการวิจัยพบว่า ด้านการประเมินผลการจัดงานวิชาการ โรงเรียนประเมินผลการจัดงานวิชาการ โดยออกแบบสอบถาม ผู้มาร่วมงานวิชาการ ประเมินผลงานที่ปรากฏจัดประชุมและสรุปผลงานประจำปี

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองโป่งราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียนควรจัดหาเอกสารคู่มือครูที่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงส่งเสริมงาน หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาการมีการกำกับติดตามตรวจสอบแผนการเรียนรู้ และเครือข่ายโรงเรียนจัดประชุมอบรมสัมมนา

1.2 โรงเรียนควรจัดให้ครูศึกษาหลักสูตร และวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพตามระเบียบวิธีการที่เป็นมาตรฐาน จัดหาเอกสารวารสารที่ข้องอันหลากหลายทุกกลุ่มสาระวิชา นอกจากนี้จะต้องส่งเสริมให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการทำงานพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และต่อเนื่อง

1.3 ควรมีการติดตาม การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองโป่งราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การวิจัยเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองโป่งราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ได้มีการศึกษาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและผู้ที่มีความสนใจ จึงเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคตดังนี้

2.1 การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ

2.3 รูปแบบการประสานความร่วมมือในการช่วยเหลือการพัฒนางานวิชาการ

กับสถานศึกษา